

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

95

DIABETES

Nummer **4** 1976

Renast möjliga insulin för alla behov.

MC-Actrapid®

MC-Semilente®

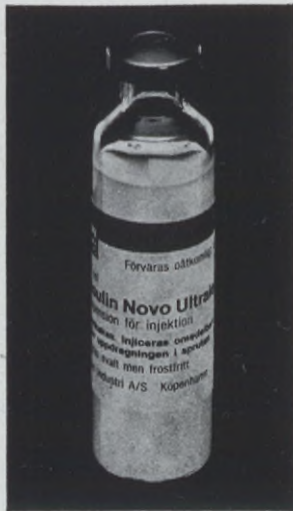
MC-Monotard®

Rapitard

Lente

Ultralente

Novos sex insuliner är blandbara.

NOVO INDUSTRI AB
Box 69, 201 20 Malmö 1, tel: 040/18 11 40.

Ansvarig utgivare:
f. Riksdagsledamoten
Nancy Eriksson

Redaktionskommitté:
f. Riksdagsledamoten
Nancy Eriksson
Docent Jan Östman
Kanslichef
Ingmar Nygren-Bonnier

Redaktör:
Ingmar Nygren-Bonnier

*Redaktion, expedition och
annonskontor:*
Norrbackagatan 8
Box 6609
113 84 Stockholm
Tel. 08/34 09 10
Postgiro 90 09 01 - 0

Prenumerationspris:
20:— kr pr år

Tryck:
Tryckeri AB Svea, Stockholm

Utges även som taltidning

Svenska Diabetesförbundet:
Norrbackagatan 8
Box 6609
113 84 Stockholm
Tel. 08/34 09 10
Postgiro 90 09 01 - 0

Ordförande:
f. Riksdagsledamoten
fru Nancy Eriksson
Roslagsgatan 11, 113 55 Stockholm
Telefon 08/15 83 45

Kassaförvaltare:
Bankdirektör Lennart Dahlström
Roslinvägen 35, 161 55 Bromma
Telefon 08/87 06 28

Eftertryck tillåtes om källan anges

DIABETES

Nummer 4, aug. 1976, årgång 26
Organ för Svenska Diabetesförbundet

Innehåll:

Seger i försäkringsdomstolen

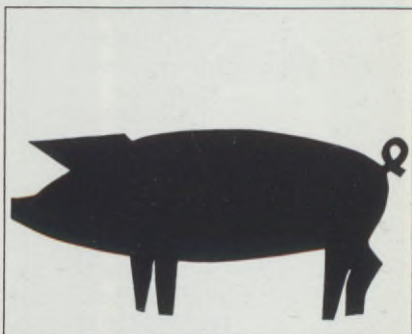
av Nancy Eriksson	3
Händelserik riksstämma	5
Åttiontalets "Burserydare"	12
Frågan är fri	14
Lennart Dahlström 60 år	15
Gåvor vid Riksstämman	18
Föreningsnytt	19

Nya Leo insulinpreparat R.I.

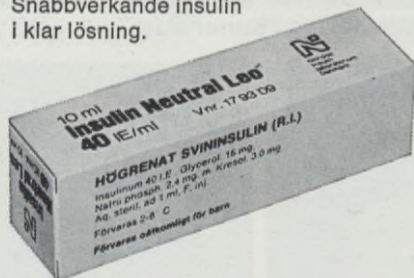
Högrenat svininsulin

R.I. (Rare Immunogenum) anger, att dessa nya preparat endast sällan medför en immunogen reaktion som leder till bildande av antikroppar.

Leo-insulinpreparaten har alltsedan år 1968 innehållit enbart svininsulin och man har därför kunnat rena dem till R.I.-kvalitet utan att deras välkända duration har förändrats.

Insulin Neutral Leo
Snabbverkande insulin
i klar lösning.

Insulin Retard NPH Leo
Med retarderad verkan.
Mikrokristallinsk
suspension.

Preparaten kan blandas i injektionssprutan i de proportioner som önskas utan att de olika enskilda preparaten mister sina karakteristiska egenskaper - och kan sålunda anpassas till patienternas individuella behov.

 Nordisk Insulinlaboratorium

Ombud:
AB Leo, Hälsovägen, 252 42 Helsingborg
Tel. 042 - 12 06 00

Seger i Försäkringsdomstolen. Bravo Siv!

Siv Pålsson, f. d. AU-ledamot i förbundet och ordförande i Växjö diabetesförening har fått försäkringsdomstolens välsignelse till att bli uppflyttad i en högre sjukpenningklass i den frivilliga statliga försäkringen. Siv avvisades i kassan. Överklagade till riksförsäkringsverket, avvisades. Överklagade till försäkringsdomstolen och vann.

Det är en gammal fråga. Vilka möjligheter har en diabetiker att få en frivillig sjukpenningförsäkring? Diabetiker som har förvärvsarbete har samma möjligheter som andra, där prövas inte vars och ens hälsa. Detta är vi ensamma om i hela världen, och glada för. Men vi har den uppfattningen att även en husmor, som ett helt liv sköter barn och hem, och en studerande diabetiker skall ha rätt till en försäkring, som han själv betalar till och som aldrig kan gå upp till högre belopp än 20 kronor om dagen. Hur är reglerna?

För att få den frivilliga sjukpenningförsäkringen måste man vara under 55 år, ha god hälsa, och räkna med sjukersättning endast för den sjukdom, som inträffat efter det, man tog försäkringen. Hur skall god hälsa definieras, kan en diabetiker ha god hälsa, så att hon kan bli för-

säkrad frivilligt? I en cirkulärskrivelse 1968 har riksförsäkringsverket meddelat att en person som har insulinbehandlad diabetes icke kan anses ha god hälsa. Undantaget är, om diabetessjukdomen skulle ha kommit efter det att patienten fyllt 40 år. Då kan hon få försäkring, även om hon har insulin. Om hon inte har insulin utan tabletter eller bara diet finns inget försäkringshinder alls.

Beskedet innebär, att en ung diabetiker praktiskt taget aldrig kan få en frivillig försäkring, för hon har ju alltid insulin.

Siv Pålsson hade haft diabetes i 38 år, men hade inte haft någon sjukdag på grund av sin diabetes under de senaste tio åren. Siv hade för mycket länge sedan lyckats komma in i husmorsförsäkringen. Nu begärde hon att få komma upp i en högre sjukpenningklass.

Kassan och försäkringsverket avvisade med hänsyn till lagen. Försäkringsdomstolen begärde ett utlåtande över Sivs hälsa från docenten Bengt Scherstén, Lund. Han skrev ett mycket intressant utlåtande, ur vilket vi återger en del av allmänt intresse.

Forts. på sid. 22

SOCKERFRI HOSTMEDICIN

Resyl S är en hostmedicin för alla som vill eller bör undvika socker. Den verk-
samma substansen tas upp av blodet och går ut i lungorna. Resyl S löser det
sega slemmet i luftvägarna, underlättar upphostning och lindrar.

Resyl S är "vänligt" mot kroppen och därför lämpligt att ge förkylda barn, gärna
blandat med någon dryck. Förvaras i rumstemperatur och är hållbart länge.

Varje fickförpackning med Resyl S
motsvarar en normaldos för vuxna.
Praktiskt att ha i fickan, handväskan
eller bilens handskfack i
förkylningstider!

Resyl används mycket
på våra sjukhus.

Verksamt ämne:
Guaifenesin.

C I B A

Landshövdingen i Örebro län, Harald Aronsson, talar vid banketten på Fri-murarlogens Restaurang

Händelserik Riksstämman

Årets riksstämman — den 17:e i ordningen — ägde rum den 27—29 maj på Medborgarhuset i Örebro, med en anslutning större än någonsin och i en varmt positiv anda.

En god början till denna positiva anda, som genomsyrade hela kongressen, var den välkomstlunch som Örebro kommun tillsammans med Diabetesföreningen i Örebro bjöd kongressdeltagarna på i Stora Hotellens anrika festvåning.

800.000 kronor

Visste ni att förbundet under den gångna riksstämmoperioden delat ut inte mindre än 800.000 kronor i forskningsbidrag? I sitt inledningsanförande sa förbundsordföranden

Nancy Eriksson att trots att den gångna 2-årsperioden inte innehållit några sensationella nyheter har perioden varit intensiv, fylld av arbete med många kurser och som sagt en imponerande satsning på den viktiga diabetesforskningen. Hon noterade dessutom med glädje att medlemsutvecklingen fortsätter att vara god — den kan dock självfallet bli ännu bättre. Ju fler vi är, dess bättre gör vi oss hörda.

Vetenskaplig avdelning

Efter den angenäma lunchen ägnades eftermiddagen åt en vetenskaplig avdelning varunder vi informerades om det imponerande arbete som man på regionsjukhuset i Öre-

I presentationen av diabetesmottagningen i Örebro deltog doktor Anders Gamstedt, dietist Ingegärd Petersson, docent Sven-Erik Fagerberg, sjuksköterskorna Ann-Sofi Åhman och Rose-Marie Sjöholm som här omger förbundsordföranden.

bro presterar inom diabetesområdet. Man hade av naturliga skäl valt att söka belysa två sidor av detta arbete; ögonvården och den öppna diabetesvården. Ögonvården — med stora inslag av avancerat forskningsarbete — där just Örebro är ett mycket viktigt centra i Sverige.

Läkarteamet; doktor Staffan Stenkula, docent Ragnar Thörnqvist och docent Sven-Erik Fagerberg gav oss under en dryg timmes tid en god inblick i den komplicerade värld som våra ögon representerar, detta oavsett om vi är diabetiker eller ej. Helt naturligt koncentrerades föredragen, efter en kortare allmän information av Staffan Stenkula om ögats uppbyggnad och funktion, på de förändringar som kan uppträda vid diabetes.

De tre föredragshållarna andades en försiktig optimism både vad gäller de olika typer av ögonförändringar en diabetiker kan råka ut för — flera är av relativt lindrig natur — som de olika behandlingsmetoder man alltmer börjar få erfarenhet av. Man var dock mån om att poängtera vikten av en god diabeteskontroll såväl från den enskilde diabetikern själv som från "diabetesläkaren" med övrig personal.

Efter en intensiv frågestund, där många allmänna och detaljerade frågor från auditoriet gav bevis på åhörarnas stora intresse för de tre specialisternas föreläsningar, fortsatte den vetenskapliga avdelningen med en presentation av öppenvårdsbehandling av diabetiker i Örebro.

Sven-Erik Fagerberg, dr Anders

Gamstedt, sjuksköterskorna Ann-Sofie Åhman och Rose-Marie Sjöholm och dietisten Ingegerd Petersson gav en del glimtar från diabetesmottagningen på regionsjukhuset. Denna mottagning med ett väl utvecklat lagarbete, där såväl läkare, sjuksköterska och dietist har en god

personlig kontakt med diabetikerna är ett bra exempel på en för patienten god lösning. Representanter för Örebroföreningen har också vid flera tillfällen uttalat sig positivt om diabetesmottagningen — man har dessutom ett intimt samarbete mellan föreningen och sjukhus.

Lennart Hammarström utnämndes till hedersledamot i förbundet och får här hedersnålen av förbundsordföranden fru Nancy Eriksson

Lennart Hammarström hedersledamot

Traditionsenligt avslutades första stämmodagen med en bankett. Denna gång på vackert belägna Frimurarelogens Restaurang, där uppemot 200 personer avnjöt en god måltid. Bland alla hungriga och glada bankettmedtagare sågs exempelvis länets landshövding Harald Aronsson, kommunalrådet Valter Gustavsson, Gerd Ekholm från Statens Handikappråd och många andra. De flesta

av de inbjudna hade även avlyssnat eftermiddagens vetenskapliga avdelning. Alla tal och hälsningar kulminerade i och med att förbundsordföranden hyllade förbundets fjärde hedersmedlem, Lennart Hammarström. Att förbundsstyrelsens beslut att utse Lennart Hammarström — som varit medlem, en mycket aktiv sådan, i 38 år, nu senast som förbundsrevisor, var mycket populär gav applåddåskorna klart besked om. Få har väl under dessa år i olika

Det går lätt att få

variation

med Heistad sylt och marmelad

VIKTIGT:
Sorbitolmängden i Heistad-
produkterna är väl avvägd och ger
inga problem. Innehållsdeklaration
på varje förpackning.
Inga färgämnen är tillsatta och inga
"tillsatsråvaror" förekommer.

Sylt: Jordgubb
Ananas Lingon
Drottning Svart vinbär
Hallon Äppelmos

Marmelad:
Apelsin
Aprikos

Samtliga produkter är granskade av Sv. Diabetesförbundet. Du finner dom i butiken i avdelningen för sockertritt.

Vill du veta mer - rekvirera broschyren "24 x HEISTAD" från Säljtrion AB, Fack, 431 03 Mölndal 3.

Heistad

ledande tillverkare av diabetesprodukter.

MARKNADSFÖRES
AV

Säljtrion ab
generell aktiv försäljning

Malmö 040-687 87

Göteborg 031-87 03 20

Stockholm 08-97 01 55

Örebro 019-13 04 70

positioner inom vårt förbund stridit så för landets diabetiker.

Över 75.000 kronor i gåvor

En av höjdpunkterna under kvällen blev som alltid föreningarnas gåvor till verksamhet och forskning. Inte mindre än 71.700 kronor i kontanter, en roddbåt till Bocksjö, 25 madrasser också till Bocksjö. Imponerande, eller hur? Förbundsordföranden som normalt ej står svarslös, blev stum (hon var inte ensam) när Göteborgsföreningen stegade fram och överlämnade 50.000 kronor!!! till Bocksjö. Otroligt! Förteckning över gåvorna finns på sid. 18.

När den omtumlande stämningen lagt sig — om den någonsin gjorde det — efter gåvoöverlämnandet steg en av många (visade det sig sen) berömda Örebroare och närkingar upp i talarstolen, nämligen Thorsten Ehrenmark som i sitt kåseri om Örebro och Närke — Sveriges hjärta — gjorde klart för alla och envar att utan Närke och i synnerhet Örebro vore Sverige ingenting. Alla svenskar "värda att nämnas" både i nutid och forntid härstammar från detta Sveriges hjärta, även om stigar ibland var både krångliga och långa, så på något sätt lyckades Thorsten Ehrenmark få med en närkings anknytning. Kul var det.

Styrelsen i stort oförändrad

Fredagen ägnades förhandlingar under förnämligt ordförandeskap av Kurt Sandsjö, Göteborg och Åke Holstein, Lysvik. Efter genomgång av verksamhetsberättelserna för den gångna två-årsperioden gick ombuden till val. Förbundsordföranden Nancy Eriksson omvaldes med acklamation. Förutom fru Eriksson består arbetsutskottet för kommande

två-årsperiod av Jan Östman, Stig Andersson, Lennart Dahlström, samtliga Stockholm, Bertil Olsson, Norrköping, Börje Larsson, Luleå samt Hans Söderman, Gävle. Suppleanter i arbetsutskottet blev Gunnar Kollberg, Stockholm och Tomas Waldebäck, Nyköping.

Till övriga styrelseledamöter valdes: Per Köhlin, Karlstad, Yngve Stranke, Karlskrona, Ingrid Olsson, Malmö, Holger Gustavsson, Karlsborg, Alf Gustavsson, Alingsås, Marga Lagerström, Göteborg, Bo Lundberg, Umeå samt Bengt Käll, Jönköping.

Styrelsesuppleanter blev: Magnhild Klittsäter, Karlstad, Bertil Ströhm, Örebro samt Billy Lyander, Visby.

Till revisorer valdes: auktoriserade revisorn Börje Lindeberg, Stockholm, samt de två förtroendevalda revisorerna Paul Gröön, Stockholm och Kurt Sandsjö, Göteborg.

Anslutning till HCK

En fråga som under åtskilliga riksstämmor varit ytterligt diskuterad och penetrerad utan att någonsin leda till något definitivt beslut blev vid årets riksstämma, visserligen efter lång debatt, avgjord. Med stor majoritet beslutade stämman om en central anslutning till Handikappförbundens Centralkommitté. (HCK). Detta beslut har möjliggjorts genom att föreningarna, enligt 1974 års stämmobeslut, under perioden noggrant diskuterat igenom eventuella för- och nackdelar med en central anslutning till HCK. De flesta lokal- och länsföreningar har i många år varit med i HCK på respektive plan och merparten av ombuden fann att skälen för en cen-

1

Håll pipetten lodrätt och tillsätt 2 droppar urin i ett torrt, rent provrör från Ames.

3

Lägg en Clinitest reagent i provröret. Iakttag reaktionen noga tills kokningen upphör och ytterligare 15 sekunder.

2

Skölj pipetten och tillsätt 10 droppar vatten i provröret.

4

Skaka provröret försiktigt och jämför innehållets färg med färgskalan.

Det är med Clinitest[®] som med säkerhetsbälten.

Det är inte tillräckligt att bara ha dem.

Ames Company

MILES Division Miles Laboratories, Ltd.

Agent för Sverige: Meda AB,
Box 138, 401 22 Göteborg 1. Tel.: 031/17 68 40

tral anslutning idag var mycket starka.

Handlings- och aktivitetsprogram

I syfte att inom hela organisationen gemensamt arbeta med vissa frågor — förutom alla andra aktiviteter som kontinuerligt pågår såväl på riksplan som lokalplan — beslutade stämman om ett program innehållande vissa aktiviteter fram till nästa riksstämma. De frågor man enades om rör dels ögonvården samt dels ökade insatser för diabetessjuka barn och ungdomar.

14 motioner

14 motioner behandlades vid riksstämman, som vi av utrymmesskäl ej har möjlighet att detaljredovisa. Som vanligt, är man böjd att säga, motionerades om skatteavdrag och merkostnader, självtestmaterial, informationsproblem av olika slag etc. En motion tog upp benämningen av sjukdomen "sockersjuka" — "diabetes", man ansåg att tiden nu var mogen att ta bort den missvisande benämningen "sockersjuka" för att konsekvent i alla sammanhang gå över till "diabetes". Så blev också stämmans beslut.

Innan förhandlingarna avslutades beslutade stämman också om en uppvaktning till skolöverstyrelsen angående dietistutbildningen; enär man ansåg att den nyligen beslutade 20-veckorsutbildningen ej är tillfredsställande.

Skellefteå nästa gång

Efter en helt enastående presentation av Skellefteå som 1978 års riksstämmostad av Gun Vallin, försvann alla eventuella konkurrenser. När ordföranden frågade om fler

Skellefteå inbjöd till nästa riksstämma genom denna sköna kvartett med Gun Vallin (andra fr h) som bejublad inbjudningstalare.

föreningar ville komma med en inbjudan var det tyst. Förmodligen tänkte dom — vi tors int. Så, om två år samlas vi igen, då som sagt i Skellefteå. Om allt vad Gun Vallin lovade genomförs blir den stämman säkert minst lika bra och minnesrik som den vi upplevde i Örebro, mycket tack vare förnämliga insatser av Örebroföreningen med Arne Länström i spetsen.

Red.

**Annonsera i
DIABETES**

Tolvårige Gert Ove Lundberg åttioalets "Burserydare"

Åtta segrar på tio starter trots diabetes

- Karl Ivar Andersson på femtio-talet.
- Göran Nilsson på sextioalet.
- Rudi Scheler på sjuttioalet.

Burseryds IF har alltid sett till att skaffa sig cykelrubriker, den ene "Burserydarn" har efterträtt den andre.

Och när nu Rudi Scheler flyttat till Linköping och nya storklubben IF Saab så står BIF ingalunda brandskattat.

Rudis lillebror Bernthy tycks i år få sitt stora genombrott, står på högtur för en landslagschans.

Och inte behöver Burseryds cykelgeneraler oroa sig för framtiden:

Åttioalets "Burserydare" kommer av allt att döma att lyssna till namnet Gert Ove Lundberg, en tolvåring som i vår nästan sopat rent på tävlingsvägarna.

Eller vad sägs om åtta segrar av tio möjliga. Och de gånger han inte vunnit har han blivit tvåa!!

Gert Oves prestation blir inte sämre av att han är diabetiker, och dagligen tvingas ta sprutor för att hålla sig frisk.

Cykelsporten har under många år haft ett starkt fäste i Burseryd — mycket naturligtvis tack vare anrika Västboloppet, en av Cykelsveriges mest traditionsrika tävlingar.

Också på den aktiva fronten har det varit bra, ända sedan Karl Ivar Andersson från Kinnared började göra sig ett stort namn. Men medan förste "Burserydarn" och hans efterträdare Göran Nilsson under sina respektive epoker var tämligen ensamma BIF-are i elitsammanhangen, har senare generationer Burserydsåkare varit fler och bättre.

Ny epok

Det började med att nämnde Göran Nilsson, när han slutade som aktiv, tog hand om ungdomstränarskapet i föreningen och fostrade den sällsynt talangfulla trion Rudi Scheler, Mats Karlsson och Kenneth Bengtsson som helt sensationellt vann juniörernas lagtempo-SM 1972 i Pers-torp och samma år blev lagmästare på 50 km vid mästerskapen hemma i Burseryd.

Nu är den glansfulla epoken ett

minne blott, Mats och Kenneth lade av, mätta på ära och berömmelse, och den ende kvarvarande av dem i de aktiva leden, Rudi, har i år lämnat moderklubben och flyttat till IF Saab i Linköping.

Men nu har Burseryd en ny ungdomsklubb på gång, och mönstret är detsamma från tidigare.

Bättre och bättre

Den som håller i tränarskapet är en f. d. aktiv, 19-årig Smålandsstenaryngligen Dan Peter Carlsson som hoppat av sin egen tävlingskarriär för att matcha fram några BIF-grabbar som man hoppas mycket på.

Stjärnan i det nya gänget är alltså Gert Ove Lundberg, 12-åringen som började träna cykel så sent som i fjol. Till en början var resultaten inte mycket att skryta med, men placeringarna blev allt bättre och bättre, vid säsongens näst sista tävlingen i Vetlanda blev han tvåa och i säsongavslutningen, Johannisbergs Grand Prix i Mariestad, vann han.

Och på den vägen fortsatte han när 1976 års tävlingar började. Hittills har det således blivit åtta segrar och två andraplatser på tio starter.

De enda som lyckats snuva Gert Ove på segerkonfekten är Peter Olsson, Växjö, och Peter Holm, Tidaholm.

— Vi har mötts i de flesta tävlingar i vår, så jag har ju fått tillfälle till revansch, påpekar Gert Ove som för andra året tävlar i pojkar-nas B-klass.

— När Gert Ove fick sockersjuka ungefär i samma veva som han började träna cykel på allvar trodde vi väl till en början att han skulle bli tvingad att sluta, men hittills har

inte sjukdomen satt några käppar i hjulet, säger pappa Kurt.

På bred front

BIF-cyklisterna stormar alltså just nu fram på bred front, och för Leif Arne, som tog sin första seger för säsongen i Kungsbacka under helgen, väntar nu den internationella juniortävlingen i Vårgårda där han ingår i Smålandslaget tillsammans med Björn Pettersson, Värnamo, och Christer Svensson och Peter Rydh, Eksjö.

Men det stora rubriknamnet är förstås 12-åriga Gert Ove som har satt upp två stora mål den här säsongen, att vinna Solleröloppet i Dalarna i midsommar (landets största nationella tävlingen) och ungdoms-SM i Uppsala senare på säsongen.

Hittills i år har han stått i särklass bland Götalands PB-klassare och frågan är om han har någon jämlike i cykel-Sverige i övrigt!

Noel

(Ur Värnamo Nyheter)

Fotnot

Gert Ove lyckades med sin målsättning att vinna Ungdoms-SM i Uppsala den 7 augusti.

**Bli medlem i
Svenska
Diabetes-
förbundet!**

FRÅGAN ÄR FRI

Fråga: Har haft diabetes i 16 år, är nu 18, bytte för en tid sedan insulin från Novo Lente till Monotard.

Nu undrar jag hur lång tid det tar för insulinet innan det börjar verka i kroppen, och efter hur många timmar är insulinet ur kroppen. Jag tar 12 streck på morgonen.

Och så undrar jag om matbegäret minskar av Monotardinsulinet, känner mig inte alls så hungrig, sen jag bytte insulin.

"En som undrar"

Svar: Det tar som regel 2—3 timmar innan Monotardinsulinet börjar verka. Den maximala effekten kommer vanligen någon gång 5—10 timmar efter injektionen, och verkan kvarstår som regel c:a 24 timmar. Dessa tider är ungefärliga. Det förekommer — av både kända och okända anledningar — betydande variation från en diabetiker till en annan.

Jag kan inte säkert förklara varför matbegäret försvunnit. Om dosen av Monotardinsulin nu är lägre än den gamla Novo Lente-dosen så finns ju en möjlig förklaring, nämligen att insulinhungern som beror på lågt blodsocker, är borta. En annan förklaring kan vara att tidpunkten för injektionen ändrats en smula. De här är de enda förklaringar som jag kan ge med tanke på själva insulinet. Sedan kan omläggning av matvanor givetvis också vara av betydelse.

Fråga: Jag är 72 år och har haft diabetes i 27 år. Tar 24 ie Novo Lente på morgonen. Hittills har jag klarat sjukdomen ganska bra, men på sista tiden har jag haft känningar av nervvärk under hålfötterna. Värken är särskilt irriterande när jag lägger mig på kvällen. När jag är i farten känner jag just ingenting. Vad beror det på? Och kan man göra någonting åt det?

B. Bengtsson

Svar: Med stor sannolikhet beror värken på sådana rubbningar i känselnerverna som förorsakas av långvarig diabetessjukdom. Huruvida det rör sig enbart om försämrad cirkulation i de mycket små kärlen till nervtrådarna eller även andra faktorer vet man inte med säkerhet. Det finns olika sorters mediciner som kan dämpa nervvärken men någon egentlig bot finns inte. Det är viktigt att inse att allvarliga men av denna nervskada inte förekommer. De här besvären är ju inte liktydliga med s. k. kärlkramp i benen, som ju kan leda till allvarliga sår, och "fönstertittarsjuka", d. v. s. värk i benen vid promenad men inte i vila.

Docent Jan Östman

Har Ni någon fråga, skriv till

"FRÅGAN ÄR FRI"

Tidningen Diabetes

Box 6609

113 84 STOCKHOLM

Lennart Dahlström 60 år

Diabetesförbundets beundrade kassaförvaltare Lennart Dahlström fyllde 60 år den 17 juli. Läkarrådets ordförande och förbundets ordförande vandrade iväg med en snidad trätavla för sommarstugans bastu. Självklart drunknade vår gratulation bland hela finansvärdens företrädare, men ingen lyckönskan kunde vara varmare än vår. Lennart är chefen för fjärde AP-fonden, och i många andra ledande positioner.

Men punktligare än någon annan är han med på AU:s sammanträden och på riksstämmorna. Tidvis har han daglig kontakt med förbundet. Vår ekonomi har han skött. Var stode vi om han ej funnits till. Han har givit vårt förbund och vår forskningsfond soliditet. Förtroendet finns hos alla givare för att förvaltningen är god. Tack från oss alla.

Nancy Eriksson

Det är ingen tillfällighet att vi förbrukar drygt 10 miljoner Brunswicksprutor om året i Sverige.

Brunswick uppfann och gav namnet åt sk lancettslipade kanyler. Vad detta betyder förstår alla som någon gång fått eller gett en injektion.

Lancett-slipningen innebär i korthet att kanylörrets spets har försetts med 3 "snitt." Det är det mest skonsamma sättet att injicera, inte minst med tanke på risken för trauma.

Av samma skäl är kanylörret gjort av rostfritt stål och silikonbestruket.

Varje kanyl är dragtestad för att ge optimal säkerhet mot bräckage. Samtidigt är den lätt att bryta sönder efter användningen.

Själva kanylförpackningen är tillverkad av polypropylen och färgmarkerad enligt ISO-standard. Färgen anger endast kanylens diameter.

Den berömda tätheten eliminerar riskerna.

Brunswick-sprutorna har exceptionell täthet. Inga droger går alltså förlorade och risken för feldosering elimineras.

Sprutorna är gas-steriliserade och graderingen är etsad i cylindern och kan därför inte suddas ut.

Kolvspetsen är tillverkad av silikonbehandlat gummi, vilket förhindrar läckage och ger samma lugna och jämna "gång" som en glasspruta (SMP-test).

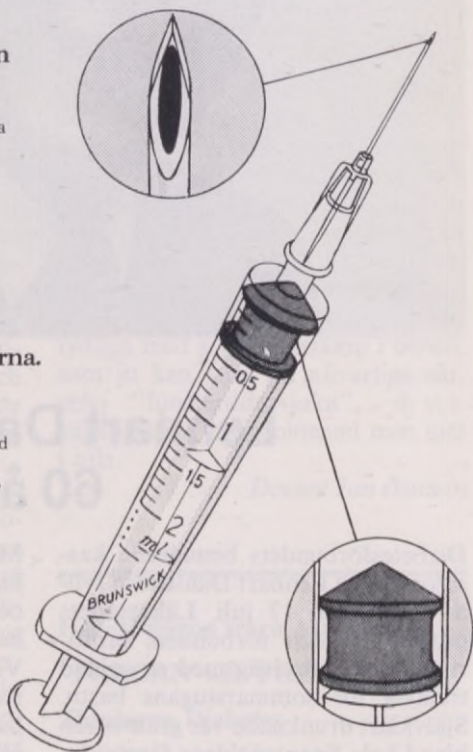
Sprutan och behållaren består av polypropylen, som tål alla kända droger och mediciner.

Brunswick har ett komplett sortiment av både separata sprutor med kanyler och kombinationssprutor.

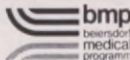
Alla sprutor levereras i hårda, genomskinliga förpackningar, som gör det lätt att identifiera sprutan.

Sprutan ligger väl skyddad ända till injektionsögonblicket och är helt steril så länge förslutningens sigill är obrutet.

Förpackningen är tillverkad av polypropylen och är alltså lika lätt att destruera som sprutorna.

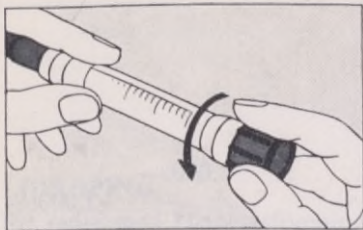

Brunswick sprutor

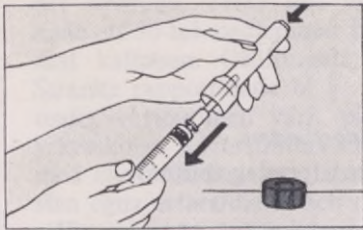

Beiersdorf AB, Sektion bmp, Box 18, 431 21 Mölndal 1. Tel. 031/27 51 10.

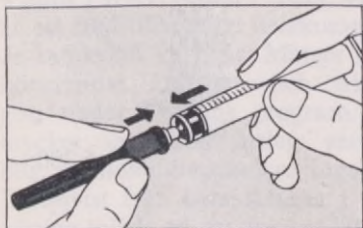
**Så här enkelt är det att förbereda en injektion.
Med garanti för sterilitet från början till slut ("No-touch-teknik").**

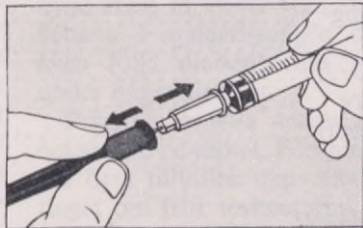
1. Bryt sigillet genom att vrida behållarens förslutning. Ta sedan bort förslutningen.

2. Sedan du tryckt ut sprutan ur behållaren drar du lätt ut den med ena handen.

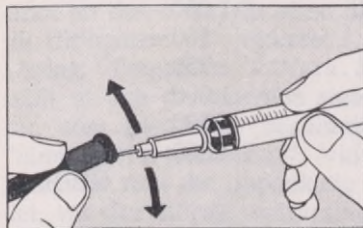

3. Tryck fast kanylen ordentligt.

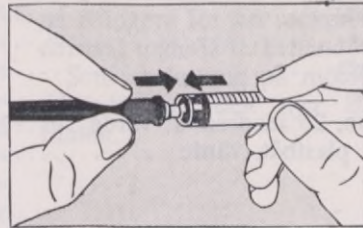

4. Avlägsna kanylbehållaren genom att dra den rakt ut. (Vrid ej!)

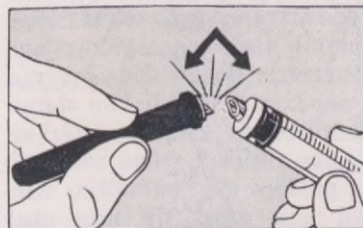
Att förstöra sprutan och kanylen efter användningen är nästan lika viktigt som själva injektionen.

5. Placera kanylen till hälften i kanylhylsan. Bryt ordentligt fram och tillbaka tills kanylen går av.

6. Tryck fast kanylhylsan på sprutan.

7. Bryt kvickt. Både spruta och kanyl är nu förstörda. Och kanylen sitter fast i hylsan.

8. Förbränning: spruta, sprut- och kanylbehållare är av polypropylen, som inte avger några giftiga gaser, rök eller obehaglig lukt vid förbränning.

Gåvor vid Rikstämman 1976

Forskningsfonden

Eskilstuna (onsdagsträffen)	2.000:—	2.000:—
-----------------------------------	---------	---------

Förbundets Verksamhet

Linköping	1.000:—	
Luleå	1.000:—	
Umeå	2.000:—	
Hallsberg	200:—	
Helsingborg	1.000:—	5.200:—

Bocksjölägret

Göteborg	50.000:—	
Eskilstuna (Damklubben)	1.000:—	
Eskilstuna	1.000:—	
Linköping	1.000:—	
Gävle	1.000:—	
Filipstad	500:—	
Karlskoga	750:—	
Alingsås	1.000:—	
Värnamo, 25 madrasser, värde	1.500:—	
Skövde, plastbåt, värde	2.300:—	60.050:—

Bocksjö Byggnadskonto

Lidköping	3.500:—	
Borås	2.000:—	
Nyköping	500:—	6.000:—

Nordanede

Karlskoga	750:—	
Alingsås	1.000:—	
Nyköping	500:—	2.250:—
		<hr/>
		75.500:—

FÖRENINGSNYTT

LIDKÖPING

Ett möte med Diabetesföreningen i Lidköping m. o. hölls fredagen den 9 april i IOGT-logen i Vara, vilket är ett traditionsenligt återkommande samkväm varje år. Många hade hörsammat kallelsen och trivdes gott under kvällens program. Ett mycket intressant inslag var då bitr. ekonomiföreståndare Ingeborg Dahlqvist från bassjukhuset i Lidköping talade på ett mycket lättfattat sätt om sambandet av medicin, mat och motion. En glädjande nyhet var, då hon omtalade, att efter en lång väntan, kunde vi se fram emot att den 1 maj får vi en dietist till förfogande på sjukhuset i Lidköping. Torghallen i Vara hade ställt ut och presenterade sina varor, som går under benämningen "lämpliga för diabetiker". Vid diskussioner runt det uppdukade bordet, var den största undran, varför ska dessa varor vara så dyra i förhållande till de "vanliga" varorna.

Så var det dags för kaffe och härliga smörgåsar, vilket föreningen bjöd på, och därtill serverades en stunds underhållning av Sune Norlin från Lidköping. En del lottringar försåldes under kvällens gång, varefter ordförande Alf Sjöberg avslutade med att tacka alla för en mycket lyckad kväll i en gemytlig samvaro.

A. O.

KARLSKRONA

Blekinge Diabetesförening har hållit sitt vårmöte. Trots fint vårväder hade ett 50-tal medlemmar hörsammat kallelsen. Ordförande Yngve Stranke rapporterade bl. a. att han under vårterminen varit på vårdyrkesskolan i Karlskrona och talat med eleverna där om diabetes, om sina egna erfarenheter och hur han själv upplever sin sjukdom. Under vår kost- och motionsvecka i Spjutsbygd skall 15 elever från skolan få deltaga i undervisningen där och även följa diabetikernas program under några timmar.

Frågan om fria testmedel togs också upp på mötet. Föreningen har vid flera tillfällen uppvaktt landstinget om fritt testmaterial. Det är vår mening att diabetespatienterna själva bör, och skall kolla sitt urinsocker hemma, och i viss mån även föra kort över sina prover. Detta för att vid kontroll hos sin läkare kunna redogöra för sitt sockerläge, och därmed underlätta behandlingen.

Som avslutning på mötet visade Åke Friberg den nya Blekingefilmen.

G. S.

KARLSKOGA-DEGERFORS

Karlskoga-Degerfors Diabetesförening har hållit årsmöte den 6 mars 1976 i Karlbergsskolan, Karlskoga. Mötesförhandlingarna leddes av Reinhold Andersson som kunde hälsa ett 40-tal medlemmar välkomna.

Efter de egentliga mötesförhandlingarna diskuterades informationen utåt om föreningens verksamhet och

framkom att det kanske brister något, men det påpekades även att information om föreningen lämnas alla nyblivna diabetiker på läkarmottagningen vid lasarettet och även vid distriktsläkarmottagningen i Karlskoga och Degerfors. Förbundets tidning Diabetes läggs som regel ut i väntrummen och dessutom på apoteken både i Karlskoga och Degerfors. Dr Jemt vid Karlskoga lasarett informerar alltid nyblivna diabetiker om föreningen. Föreningen finns också i telefonkatalogen för Karlskogaområdet. Styrelsen skall dock se över frågan om informationen och se om det finns andra vägar att nå ut till såväl nya som gamla medlemmar och till nyblivna diabetiker, det anses synnerligen viktigt att föreningen blir känd utåt. I samband härmed meddelade ordf. att kvällsmottagningen för diabetiker vid Karlskoga lasarett skall fortsätta som hittills.

Senare under kvällen samlades medlemmar med anhöriga och vänner till en stunds avkopplande samvaro och här hade ett 150-tal mött upp. Samling skedde kring väldukade bord för att avnjuta Gårdas goda mat och därefter dans till 12-slaget. Ingrid Ekman som hållit i trådarna för arrangemanget skall ha tack härför.

E. P.

KRISTINEHAMN

Kristinehamns Diabetesförening hade söndagen den 21 mars sitt årsmöte. Ett 65-tal medlemmar hade infunnit sig till måltidspaviljongen på Brogårdsskolan där mötet hölls.

Av styrelsens berättelse framkom att verksamhetsårets stora händelse var föreningens 25-årsjubileum som

firades i oktober och som bland andra gästades av förbundsordf. Nancy Eriksson.

En annan lyckad tillställning var ett Luciasamkväm som hölls i december.

Föreningens ekonomi kan betraktas som god, och medlemsantalet är 290 st.

På mötet gavs information om fotvården, som numera kan fås på lasarettet i samband med ordinarie sjukdomskontroll. Denna fotvård kostar heller inget extra för patienten.

Mötet avslutades med att föreningen bjöd på kaffe och Olle Jönsson underhöll med dragspelsmusik.

P. M.

SKELLEFTEÅ

Skellefteå Diabetesförening höll årsmöte torsdag 11 mars i Sankt Olovsgården i Skellefteå.

Mötet inleddes med undehållning av Gunnar Enkvist som berättade om och sjöng visor av Evert Taube. Inslaget var mycket uppskattat.

Därefter hölls årsmötesförhandlingarna. Till att leda dessa valdes Barry Jonsson som ordförande och Gun Vallin som sekreterare.

Under året har 12 medlemmar avlidit, däribland vår ordförande Henry Holmberg. Henry Holmberg valdes till ordförande 1965 och innehade den posten till sommaren 1975 då han på grund av sjukdom var tvungen att avsäga sig allt föreningsarbete. 1965 tog Henry initiativet till bildande av lokalförening i Lycksele. 1967 förverkligade han idén om en regionsträff för diabetiker i Norr- och Västerbotten, en

idé som sedan spred sig till andra delar av landet. Henry var också en av krafterna bakom bildandet av en länsförening med Umeå och Lycksele. Genom arbetet i länsföreningens medverkade han till att diabetiker i Västerbotten har fria sprutor och spetsar och fritt testmateriel. Henry var också den som praktiskt realiserade idén om rekreations- och informationsveckor i Ammanäs, något som varit både till nytta och glädje för medlemmarna. Genom sin stora erfarenhet av föreningsarbete var Henry en stor tillgång för föreningen. Han lämnade ett stort tomrum efter sig som det blir svårt att fylla.

Till styrelsen omvaldes för två år Ally Holmberg, Gun Vallin och

Monica Warg och nyvaldes Karin Dahlin.

Verksamhetsberättelsen, kassa-rapporten och revisionsberättelsen upplästes och godkändes och styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Föreningen omfattade vid årets början 403 medlemmar.

Styrelsen fick i uppdrag att utse representanter till riksstämman i Örebro 1976.

Efter årsmötesförhandlingarna överlämnades ordet till dietisten Solveig Eriksson, som från nyår arbetar vid Skellefteå lasarett. Årsmötet avslutades med kaffe och smörgåstårta samt dragning av ett lotteri där samtliga vinster var skänkta av föreningens medlemmar.

G. V.

ESKIL JONSSON DÖD

Det råder sorg och förstämning inom Diabetesföreningen i Göteborg med omnejd. Plötsligt når oss budet om att Eskil Jonsson, nyss 50 år fyllda, avlidit den 2 augusti. Det är en av föreningens verkliga veteraner, som därmed gått ur tiden.

Diabetiker vid unga år intresserade han sig redan tidigt för föreningen. Som 18-åring kom han 1944 med under föreningens första verksamhetsår. Under ett tjugotal år har han på olika poster suttit med i föreningens styrelse. Åren 1972—76 var han dess ordförande. Vid senaste årsmötet tvingades han av hälsoskäl träda tillbaka. Han har också vid flera tillfällen varit föreningens ombud, bl. a. i ABF och HCK. I olika perioder har han dessutom suttit med i förbundsstyrelsen, varav de två sista åren som ledamot i arbetsutskottet. Genom att Eskil deltagit i många av förbundets riksstämmor har han också blivit välkänd för många inom landets lokalföreningar. För oss som hade förmånen att på nära håll få följa Eskil i hans arbete var det stimulerande att se med vilken energi och envishet han ständigt förde en kamp för att förbättra situationen för diabetikerna.

Tomrummet efter Eskil, när han nu är borta, är stort, men vi kommer alltid att med glädje och tacksamhet tänka tillbaka på vår trogne kamrat och medarbetare.

Vi lyser frid över hans minne.

Ulf Nilsson

”— Medicinska saksål att ändra reglerna för frivillig sjukpenningförsäkring vid icke insulinkrävande diabetes mellitus respektive insulinkrävande diabetes med debut före 40 års ålder fanns ej så länge risken bedömdes med utgångspunkt från denna diabetesgrupp som sådan. Reglerna för frivillig försäkring vid icke insulinkrävande diabetes med debut *efter* 40 års ålder syntes vara generösa, att det var angeläget ur rättvisesynpunkt att se över reglerna för insulinbehandlade diabetiker med debut före 40 års ålder. Efter viss sjukdomsduration (sjukdomstid) och med utlåtande från specialistkompetent läkare och sjukdomens svårighetsgrad, torde många av den sistnämnda gruppens diabetiker kunna beviljas frivillig försäkring med samma risktagande som i de två förstnämnda diabetesgrupperna.”

Rent generellt vill emellertid Scherstén inte, att alla insulinbehandlade diabetiker skall få rätt till frivillig sjukpenningförsäkring.

Riksförsäkringsverkets läkare docenten Åke Nyström har också bedömt fallet. Även han ansåg, att Siv Pålsson kunde jämföras med en person, som fått sjukdomen *efter* 40 års ålder. Därför tillstyrkte han. Men någon allmän rätt till frivillig försäkring kunde inte heller han tänka sig.

På dessa utlåtanden upphävde försäkringsdomstolen med presidenten Liss Granqvist i spetsen kassans

och riksförsäkringsverkets tidigare beslut.

En av domarna, Strandberg, var emellertid av en annan mening:

”— En ökad möjlighet för diabetiker att teckna frivillig sjukpenningförsäkring kan på sikt komma att medföra relativt sett högre kostnader för sjukpenning inom den frivilliga försäkringen, vilka kostnader kommer att påverka avgifterna för övriga frivilligt försäkrade”.

Med viss triumf tillägger han dock, att även om de skulle få en sådan försäkring så skulle det visst inte vara alltid de fick försäkringsersättning, nämligen då sjukdomen kunde härröra från diabetes kunde det inte komma ifråga.

Nej just det! Och ändå är domaren så rädd, att det skall bli dyrt för andra. Är det för övrigt domarens sak att filosofera över detta? Är det inte politikerna, som skall ta hänsyn till sådana konsekvenser?

Frågan om studerande diabetikers sjukpenning skall vi ta upp senare. Här finns särskilt starka skäl för en omprövning. Man tänker ju ge alkoholister sjukpenning. Skulle det verkligen vara äventyrligare för samhällsekonomin att ge studerande diabetiker en sjukförsäkring, som de själva skall betala till? Det vore värt att ställa upp den stora grupp läkare, professorer, jurister, ingenjörer, ekonomer, socialarbetare, journalister, bankmän etc. som varit diabetiker före 40 år. Vi kommer igen och säger nu tack till Siv.

Wesley Eriksson

KLIPP HÄR

Jag har flyttat, var vänlig ändra min adress, så att DIABETES kommer rätt.

Mitt namn är

Föregående adress:

.....
Gatuadress

.....
Postnummer

.....
Postadress

Ny adress:

.....
Gatuadress

.....
Postnummer

.....
Postadress

Medlem i

..... lokalförening

Frankeras
ej.
Adressaten
betalar
portot.

Svenska diabetesförbundet

Box 6609

113 84 STOCKHOLM

Svarsförsändelse

Kontonummer 1417

100 31 STOCKHOLM 21

Två goda sötningsmedel:

BIT-SACKETTER.

En bit är lika med en sockerbit.
I ditt kaffe eller te. God smak,
snabblösligt. Tre sötnings-
ämnen: sackarin, mannitol
och sorbitol.

STRÖ-SACKETTER.

Välkommen nyhet på fil,
gröt, bär och flingor, till
saftning, syltning och
annat som kräver sötning.
Baserad på mannitol och
sackarin.

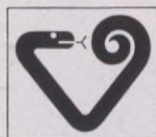

AB Sunco, Södertälje

Om adressaten flyttat, v. g. returnera till
Diabetes, Box 6609, 113 84 Stockholm.
Vi betalar portot.

Visste Du att

- Aretaios från Kappadocien beskrev sockersjukans symptom omkring 200 år e. Kr. och gav sjukdomen namnet diabetes?
- Vitrum har tillverkat insulin i Sverige sedan 1929?

Vitrum

Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall.

